

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія агрономічного та екологічного циклів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора навчальної
роботи

Марина ЗАЙЧЕНКО

08 2023 р.

**СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«Екологія галузі» II курс**

**Освітньо-професійний ступінь – фаховий
молодший бакалавр**

**Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та
страхування**

**Освітньо-професійна програма Фінанси,
банківська справа та страхування**

Рік навчання 2-й, семестр III

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 2,0

Мова викладання - українська

**Контактна
інформація
викладача**

(e-mail)

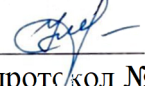
**Посилання на
курс в Google
Classroom**

Зайченко Марина Дмитрівна

zaichenkom62@gmail.com

<https://classroom.google.com/u/1/h>

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
Цикловою комісією агрономічних та
екологічних дисциплін
Білгород-Дністровського фахового
коледжу природокористування,
будівництва та комп'ютерних технологій
Голсва циклової комісії

 Наталія СЛОБОДЯН
(проткол № 1 від 31.08. 2023р.)

ПОГОДЖЕНО

Голова групи кадрового забезпечення
освітньо-професійної програми Фінанси,
банківська справа та страхування
спеціаліст вищої категорії

 Світлана КОСТЕНКО
« __ » __. 2023 р.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс призначений для ознайомлення здобувачів освіти з основними положеннями та структуру екології, організацією співіснування та взаємовідносини організмів одного виду (популяції) та різних видів (біоценози), особливостями будови біосфери, закономірності її функціонування, основні види антропогенного впливу на компоненти довкілля та їх негативні наслідки;

МЕТА І ЗАВДАННЯ

Мета навчальної дисципліни – засвоєння і формування знань про основні закономірності взаємодії людини, суспільства і природи, особливості впливу антропогенних чинників на природне середовище та його зворотну дію, методи управління процесами природокористування, у тому числі економічні. Оволодіння цим курсом повинне виробити у студентів навички практичного використання методів екологічного менеджменту, аудиту і маркетингу. Ця дисципліна належить до фундаментальних наук, які формують фаховий світогляд майбутніх фахівців у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Завданням навчальної дисципліни є формування світоглядних знань про основні тенденції розвитку екологічних особливостей природокористування, розкриття наукових основ вивчення екологічних проблем у відповідності з положеннями міжнародної стратегії сталого розвитку, надання інформації щодо поточного стану різних компонентів довкілля (поверхневих, підземних, питних вод, атмосферного повітря, ґрунтів та ін.), оцінка рівнів шкідливого впливу на них техногенних навантажень, виховання почуття відповідальності за забруднення природного середовища, стан довкілля, свідомості щодо необхідності дотримання природоохоронного законодавства, розвиток системи інтелектуальних та практичних умінь і навичок, стосовно оцінювання екостанів і екоситуацій, ступеня їх напруженості, ефективності охорони природи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Знати:

- об'єкт, предмет і методи сучасної екології;
- основні терміни, поняття й теоретичні положення сучасної екології;
- загальні закономірності розвитку та взаємодії системи "людина – суспільство – біота – довкілля";
- основні форми та особливості антропогенної дії на оточуюче природне середовище;
- економічні основи охорони довкілля від забруднення;

Вміти:

- застосовувати фундаментальні екологічні знання для оцінки еколого-економічного стану регіону, країни;
- формулювати практичні пропозиції для поліпшення стану навколишнього природного середовища та раціоналізації природокористування;
- оцінювати ефективність використання природних ресурсів на підприємстві;
- оцінювати ефективність діяльності даного підприємства у сфері охорони довкілля та раціонального природокористування.

СТРУКТУРА КУРСУ

Вид заняття	Теми занять	Результати навчання	Завдання	Години	Оцінювання (бали)
Модуль 1. Поняття екології					
Лекція 1	Екологія — теоретична основа раціонального природокористування	Знати історія виникнення науки, основні поняття та терміни	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Лекція 2	Біосфера і перетворювальна діяльність людини.	Знати характеристики біосфери: межі, типи речовин, кругообіг речовин	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття № 1	Аналіз схем кругообігу речовин	Вміти аналізувати вплив діяльності людини на кругообіг речовин	Оформлення практичної роботи	2	10
Практичне заняття № 2	Біотичні фактори середовища	Вміти визначати вид та тип екологічного фактору	Оформлення практичної роботи	2	10
Лекція 3	Форми антропогенного впливу на навколишнє середовище.	Знати основні види впливу на стан довкілля, класифікацію природних ресурсів	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Практичне заняття № 3	Розрахунок норм часу вичерпання природних ресурсів	Вміти застосовувати методику розрахунку	Оформлення практичної роботи	2	10
Лекція 4	Охорона атмосферного повітря	Знати основні види впливу на стан повітряного середовища та його наслідки, методи захисту	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Лекція 5	Охорона і раціональне використання водних ресурсів	Знати основні види впливу людини стан водних ресурсів, причини та наслідки	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Лекція 6	Антропогенний вплив на ґрунти	Знати природні та антропогенні види впливу на стан ґрунтів, а також методи боротьби з ними	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Лекція 7	Проблеми раціонального природокористування і охорони довкілля в світі й Україні.	Знати основні екологічні проблеми світу та України, причини їх виникнення та наслідки	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Модульна еонтрольна робота					49
Разом за модуль				20	100

Модуль 2. Антропогенний вплив на довкілля й людину

Лекція 8	Фізичні забруднення. Їх вплив на людину та методи захисту у сфері фінансів, анківської справи та страхування	Знати основні характеристики впливу шуму, вібрації, радіації, електромагнітного поля на довкілля та здоров'я людини у сфері фінансів, банківської справи та страхування	Опрацювати теоретичний матеріал	4	6
Практичне заняття № 4	Перевірка моніторів на відповідність стандартам	Знати основні вимоги для моніторів для здоров'я споживача	Оформлення практичної роботи	4	20
Лекція 9	Науково-технічний прогрес та довкілля.	Знати вплив НТП на стан довкілля, його роль, наслідки	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Лекція 10	Ноосфера. Біосфера-2	Вміти давати аналіз умов виникнення ноосфери та роль людини у її розвитку	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Лекція 11	Безвідходні технології. Альтернативні технології.	Вміти приводити приклади сучасних безвідходних технологій	Опрацювати теоретичний матеріал	2	3
Модульна еонтрольна робота					68
Разом за модуль				14	100
Разом за курс				34	100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

ПОРЯДОК ПЕРЕРАХУНКУ РЕЙТИНГОВИХ ПОКАЗНИКІВ НОРМОВАНОЇ 100-БАЛЬНОЇ ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ ТА ШКАЛУ ЄКТС

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	Іспити, диференційовані заліки	Заліки
90 – 100	Відмінно	Зараховано
85 – 89	Добре	
75-84		
70-74		
60-69	Задовільно	
35-59		
1-34	Незадовільно	Не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основна література:

1. Авраменко Н. Л. Формування екологічного світогляду випускників у вищій школі. Проблеми гуманізації навчання та виховання у вищому закладі освіти : ІХ Ірпінські міжнар. наук.-пед. читання : [зб. ст. за мат. наук.-прак. конф. в 2 ч.], 26–27 трав. 2011 р. Ірпінь:Національний університет ДПС України, 2011. Ч.2. С. 167–178.
2. Вачевський М. В. Основи економіки : навч. посіб. / Вачевський М. В., Мадзігон В.М., Примаченко Н. М. К. : Педагогічна думка, 2007. 612 с.
3. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: навч.посіб. / В. С. Джигирей. К.: Т-во “Знання”, КОО, 2006. 319 с.
4. Екологія: базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів / [Ю. П.Бобильов, В. В. Бригадиренко, В. Л. Булахов та ін.]. Харків: Фоліо, 2014. 672 с
5. Загальна екологія : підручник / Л. І. Соломенко, В. М. Боголюбов, А. М. Волох. К.:НУБіП України, 2017. 312 с.
6. Запольський А. К., Салюк А.І. Основи екології: підручник; за ред. К. М. Ситника. К.: Вища шк. 2005. –82 с.

Додаткова література:

1. Потіш Л. А. Екологія : навч. посіб. К., 2008. 272 с.
2. 10.Про охорону навколишнього природного середовища: закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ / Верховна Рада УРСР. – Режим доступу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>. 11.Мягченко О. П.

3. Основи екології / О. П. Мягченко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. 312 с.

Інтернет ресурси:

1. Екологічні сторінки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nature.org.ua>

2. Інформація з екології [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.emfund.com.ua>.